Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

8. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ 2. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI · Sınav 5 (Zor düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 5

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
1	**İTA.8.4.9** Atatürk ilke ve inkılaplarını oluşturan temel esasları kavrar	Hatalıdır. İnkılaplar körü körüne taklit değil, akıl ve bilime dayanarak çağdaş uygarlık düzeyine ulaşma çabasıdır. Ayrıca millî tarih bilinci, Türkçe, millî birlik ve millî kültür gibi esaslara dayanır; Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumu bunun örneğidir.	Görüşün hatalı olduğunu belirtme **(2 p)** Birinci temel esasla açıklama **(5 p)** İkinci temel esasla açıklama **(4 p)** **Toplam: 11 p**
2	**İTA.8.5.1** Atatürk Dönemi'ndeki demokratikleşme yolunda atılan adımları açıklar	Aşamalı verilmesi, toplumun ve kadınların yerel yönetimlerden başlayarak siyasete hazırlanmasını sağlamak içindir. Çıkarım: Türkiye, kadınlara siyasi hakları birçok Avrupa ülkesinden önce tanıyarak demokratikleşmede öncü bir adım atmıştır.	Aşamalılığın nedenini yorumlama **(6 p)** Karşılaştırmaya dayalı çıkarım **(5 p)** **Toplam: 11 p**
3	**İTA.8.5.1** Atatürk Dönemi'ndeki demokratikleşme yolunda atılan adımları açıklar	Hatalıdır. 1924'te Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, 1930'da Atatürk'ün isteğiyle Serbest Cumhuriyet Fırkası kurulmuştur. Neden: Bu partilerin çevresinde inkılap karşıtlarının toplanması ve cumhuriyete yönelik tehlikeler (Şeyh Sait İsyanı, Menemen Olayı gibi) nedeniyle partilerin kapanması.	Birinci örnek **(3 p)** İkinci örnek **(3 p)** Geçilememe nedeni **(5 p)** **Toplam: 11 p**
4	**İTA.8.5.3** Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye Cumhuriyetine yönelik tehditleri analiz eder	Takrir-i Sükûn Kanunu ve Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kapatılması, 1925'teki Şeyh Sait İsyanı üzerine olmuştur; Menemen Olayı ile ilgili değildir. Ortak amaç: cumhuriyeti ve inkılapları yıkmak.	Hatayı bulma **(3 p)** Doğru olayla (Şeyh Sait, 1925) düzeltme **(5 p)** Ortak amaç **(3 p)** **Toplam: 11 p**
5	**İTA.8.6.1** Atatürk Dönemi Türk dış politikasının temel ilkelerini ve amaçlarını açıklar	Karar gerçekçilik ve barışçılık ilkelerine uygundur; ülkenin gücü ve koşulları dikkate alınmıştır. Riskler: güçlü bir devletle (İngiltere) savaşa girilmesi, yeni can ve toprak kayıpları, ekonominin çökmesi, inkılapların ve kalkınmanın durması. (Herhangi ikisi)	İlkeyle değerlendirme **(5 p)** Birinci risk **(3 p)** İkinci risk **(3 p)** **Toplam: 11 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
6	**İTA.8.6.2** Atatürk Dönemi Türk dış politikasında yaşanan gelişmeleri analiz eder	Montrö ile Boğazların denetimi ve savunması Türkiye'ye geçti; Lozan'da eksik kalan egemenlik tamamlandı. Antlaşmayla sağlanması, Türkiye'nin uluslararası hukuka saygılı ve barışçı bir devlet olduğunu gösterdi; uluslararası saygınlığını artırdı.	Egemenlik açısından analiz **(5 p)** Barışçı yolun önemi **(6 p)** **Toplam: 11 p**
7	**İTA.8.6.2** Atatürk Dönemi Türk dış politikasında yaşanan gelişmeleri analiz eder	İç: Şeyh Sait İsyanı ile ülkenin iç güvenliğinin sarsılması, savaşlardan yeni çıkmış olunması, ekonominin zayıflığı. Dış: Milletler Cemiyeti'nin kararı ve İngiltere'nin gücü; uluslararası alanda yalnız kalma tehlikesi.	İç koşul **(5 p)** Dış koşul **(6 p)** **Toplam: 11 p**
8	**İTA.8.6.3** Atatürk'ün Hatay'ı ülkemize katmak konusunda yaptıklarına ve bu uğurda gösterdiği özveriye kanıtlar gösterir	Görüş hatalıdır. Atatürk 10 Kasım 1938'de ölmüştür; Hatay Meclisi 29 Haziran 1939'da Türkiye'ye katılma kararı almış, Hatay 1939'da Türkiye'ye katılmıştır. Kanıt: hastalığına rağmen 1938'de Mersin ve Adana'ya gidip askerî birlikleri denetlemesi ya da gerekirse cumhurbaşkanlığından ayrılıp mücadele edebileceğini söylemesi.	Görüşün hatalı olduğunu belirtme **(2 p)** Doğru tarihlerle gerekçelendirme **(4 p)** Özveri kanıtı **(5 p)** **Toplam: 11 p**
9	**İTA.8.7.2** Atatürk'ün Türk Milleti'ne bıraktığı eserlerinden örnekler verir	Görüş eksiktir; Atatürk'ün eserleri yalnızca kitaplar değil, kurduğu devlet ve kurumlarla gerçekleştirdiği inkılaplardır. Kitap: Nutuk, Geometri, Medeni Bilgiler. Kurum: Türkiye Büyük Millet Meclisi, Türk Tarih Kurumu, Türk Dil Kurumu. Başka: Türkiye Cumhuriyeti, Atatürk Orman Çiftliği, Harf İnkılabı gibi inkılaplar.	Görüşün eksik olduğunu belirtme **(3 p)** Kitap örneği **(3 p)** Kurum örneği **(3 p)** Başka türden örnek **(3 p)** **Toplam: 12 p**

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir.